

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส 20290 ว.
รับที่ : ด 8502/59 ว. 1 ผู้
รับที่ : 31 พ.ศ. 59 เวลา: 9:50

ที่ กษ ๐๓๐๗/ใน ๗๗/๑

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานคลองชลฯ แม่น้ำเจ้าพระยา เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
 ๒. สำเนาประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๗
 ๓. สำเนากฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๕๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
 การชาลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๘๕
 ๔. เอกสารประกอบการพิจารณาเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี (ประกอบด้วยบันทึกคำชี้แจง
 รายละเอียด บันทึกหลักการและเหตุผล ร่างกฎกระทรวงและแผนที่ท้ายร่างกฎกระทรวง)
 จำนวน ๑๒๐ ชุด

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทาน
 คลองชลฯ แม่น้ำเจ้าพระยา เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. .... มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรี
 พิจารณาโดยเรื่องที่เสนอตั้งกล่าวไว้ข้างต้นที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติ
 ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๘๕ มาตรา ๔ (๑) รวมทั้งเป็นไปตามมาตรา ๘ (๑)
 แห่งพระราชบัญญัติการชาลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ
 การชาลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๙ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด ชาตุศรีพิทักษ์) กำกับการ
 บริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เห็นชอบให้นำร่างดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว
 ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ด้วยกรมชาลประทานรายงานว่ามีการใช้น้ำจากทางน้ำชาลประทานนอกภาคเกษตรกรรม
 เพิ่มมากขึ้น ในการนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์จากการใช้น้ำจากทางน้ำชาลประทานอย่างเต็มที่ และเป็นไปอย่างมี
 ประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชาลประทาน และเป็นการรองรับการขอ
 อนุญาตใช้น้ำจากภาคอุตสาหกรรม การประปา และกิจการอื่นที่จะมีขึ้นในอนาคตสมควรกำหนดทางน้ำ
 ชาลประทานซึ่งได้มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๗ กำหนดให้เป็นทางน้ำ
 ชาลประทานแล้วตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทานโดยออกเป็น
 กฎกระทรวง ทั้งนี้ ตามความในมาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการชาลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๘๕
 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชาลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๙ จึงขอเสนอร่าง
 กฎกระทรวง ดังนี้

/ร่างกฎกระทรวง ...

ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทั่งน้ำชาลประทานคลองช่องowaด แพรกเมือง เป็นทางน้ำชาประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. .... (จากกิโลเมตรที่ ๒.๘๙๗ ในท้องที่ตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ถึงกิโลเมตรที่ ๒๖.๘๙๑ ในท้องที่ตำบลการะเกด อำเภอเขียวใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช)

ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

เนื่องจากมีการใช้น้ำจากทางน้ำชาลประทานเพื่อกิจกรรมทางน้ำ ในการประปาหรือกิจกรรมอื่นที่มิใช่การเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น ทำให้ปริมาณของน้ำในแหล่งเก็บกักมีปริมาณลดลง การเก็บค่าชาลประทานจะเป็นการแก้ปัญหาการใช้น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโดยที่พระราชบัญญัติการคลุประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕ ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎหมายกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานเป็นทางน้ำที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทานได้โดยต้องแสดงแผนที่แนบท้ายให้ชัดเจน

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรับฟัง

๒.๑ เป็นการเสนอร่างกฎกระทรวงให้มีผลบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติการคลุประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕

๒.๒ เป็นเรื่องที่ต้องนำเสนอคณะกรรมการรับฟังตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะกรรมการรับฟัง พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการรับฟังหรือให้ต้องเสนอคณะกรรมการรับฟัง

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เมื่อดำเนินการได้รับทราบจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสนับสนุนนโยบายของรัฐในด้านการควบคุมดูแลแหล่งน้ำ ซึ่งภาครัฐได้มีการรณรงค์ให้มีการใช้น้ำอย่างประหยัดและยั่งยืน

๔. สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ข้อเท็จจริง

- การกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานเป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน ทำให้เกิดประโยชน์ในการควบคุมดูแลปริมาณน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการคลุประทาน ซึ่งการเรียกเก็บค่าชาลประทานนี้จะเป็นผลดีต่อการเงินและงบประมาณโดยเงินที่เก็บได้จากการใช้น้ำจากทางน้ำชาลประทานมีผลบังคับใช้แล้ว จะนำเข้าทุนหมุนเวียนเพื่อการคลุประทาน โดยใช้จ่ายเป็นค่าปรับปรุงบำรุงรักษาระบบการคลุประทาน อันจะทำให้ใช้เงินงบประมาณในส่วนนี้อย่าง

- โดยที่การใช้น้ำออกภาคเกษตรกรรมจากทางน้ำชาลประทาน จะต้องมีการติดตั้งมาตรต้นน้ำและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งในการออกกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทาน เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทานได้นั้น จะดำเนินการได้เฉพาะทางน้ำที่มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดให้เป็นทางน้ำชาลประทาน ตามพระราชบัญญัติการคลุประทานหลวง พุทธศักราช ๒๕๔๕ แล้วเท่านั้น ปัจจุบันมีกฎกระทรวงฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) กำหนดอัตราค่าชาลประทาน และหลักเกณฑ์ไว้แล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

/สำหรับปริมาณ ...

สำหรับปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำชลประทาน ปริมาณการใช้น้ำและพื้นที่ได้รับประโยชน์ มีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

- ทางน้ำชลประทานคลองช่องวัด แพรกเมือง มีปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำ ประมาณ ๔๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๓๕,๐๐๐ ไร่ ปัจจุบันมีสำนักงานเทศบาล ตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ขออนุญาตใช้น้ำประมาณ ๐.๕๕๘ ล้านลูกบาศก์เมตร ต่อปี และมีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรประมาณ ๓๕ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี

- จากปริมาณการใช้น้ำในทางน้ำชลประทานแห่งนี้ ไม่มีผลกระทบต่อปริมาณน้ำ ในทางน้ำชลประทาน ซึ่งมีศักยภาพเพียงพอสามารถกำหนดแผนจัดสรรน้ำให้แก่ผู้ที่จะขออนุญาตใช้น้ำ ในภายหน้าได้ตามความเหมาะสม

ข้อกฎหมาย

- พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๙ มาตรา ๔ (๑)

- พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๔๕ มาตรา ๔๗

- กฎกระทรวงฉบับที่ ๔๗ (พ.ศ. ๒๕๑๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๔๕

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว จึงขอเสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ ทางน้ำชลประทานคลองช่องวัด แพรกเมือง เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. .... ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ มาเพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติหลักการ ทั้งนี้ ขออนุโลมการใช้แผนที่ท้าย ร่างกฎกระทรวงเป็นขนาดมาตราส่วน ๑ : ๑๐๐,๐๐๐ เพื่อความชัดเจนและเหมาะสมในการลงรายละเอียด ในแผนที่ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ผลเอก

(อัตรชัย สาริกัลยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

สำนักกฎหมายและที่ดิน

โทร. โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๒๖๒๖